

Komentář ke statistickému výkazu regionálních funkcí okresu Zlín za I. pololetí roku 2023

1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST

Počet obsluhovaných knihoven:	116
Počet poskytnutých konzultací:	349
Počet vykonaných metodických návštěv:	75
Z celkového počtu konzultací a metodických návštěv bylo jednáno se starosty:	85

Vykazované číselné údaje zahrnují **metodické návštěvy** a **konzultace** v jednotlivých knihovnách, které byly zaměřeny mimo jiné na jednání se starosty a zástupci obcí jako zřizovatelů knihoven, přičemž byly projednávány zejména organizační, provozní a finanční záležitosti knihoven, dále se probíraly statistiky knihovnických činností, evidence a zpracování knihovních fondů zakoupených z finančních prostředků provozovatelů knihoven, revize a aktualizace knihovních fondů, práce s výměnným fondem, žádosti starostů o pomoc při svozu/rozvozu výměnných souborů, vykazování výkonu regionálních funkcí, apod. Dále bylo nabídnuto zapojení knihoven do celostátních projektů (např. Bookstart) a možnosti dotačních programů.

	Běžné konzultace	Metodické návštěvy	Jednání na OÚ
KKFB – odd. metodiky	96	16	16
Brumov – Bylnice	11	0	1
Fryšták	12	9	8
Luhačovice	38	2	2
Napajedla	11	10	8
Otrokovice	7	5	5
Slavičín	47	7	7
Slušovice	2	1	1
Štítná nad Vláří	24	3	3
Valašské Klobouky	42	3	4
Vizovice	11	9	10
Jižní Svahy	48	10	20
Celkem	349	75	85

Vykázané číslo konzultací jsou běžné provozní a pracovní konzultace a to formou osobního rozhovoru, telefonické či elektronické komunikace.

Začátkem roku byly uzavřeny nové dodatky ke **Smlouvám o poskytování a zajištění regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí**. Tyto specifikující rozsah služeb, počet objednaných hodin, hodinovou sazbu a termíny zpracování výkazů. V souvislosti s mimořádnou dotací Zlínského kraje na podporu komunitní činnosti knihoven byla nabídnuta možnost navýšení hodin pro jednotlivé profesionální knihovny na tyto mimořádné akce. Případné navýšení bude řešeno dodatkem ke smlouvě.

Během roku 2023 byly provedeny rekonstrukce, estetické úpravy, případně stěhování v těchto knihovnách:

Místní knihovna v Podhradí – rekonstrukce prostor

Místní knihovna v Rokytnici – obměna vybavení knihovny (nové regály a nábytkové doplňky)

Místní knihovna v Šanově – probíhá celková rekonstrukce budovy i knihovny

Obecní knihovna Rudimov – je přestěhována do náhradních prostor (mobilní buňka). Celá budova byla zbourána a nyní probíhá výstavba nové víceúčelové budovy, ve které bude kromě obecního úřadu sídlit i knihovna. Plánuje se zahájení provozu v nových prostorách v první polovině roku 2024.

Místní knihovna v Horní Lhotě – zahájení rekonstrukce knihovny (elektroinstalace, výmalba, nový nábytek včetně regálů a dalšího vybavení), hrazeno z dotace

Mimo výše uvedené byl dokoupen nový nábytek a doplňky v těchto knihovnách:

Místní knihovna v Drnovicích – aktualizace softwaru v knihovně

Obecní knihovna Bohuslavice nad Vlárí – nová tiskárna

Místní knihovna v Machové – částečná obnova sedacího nábytku

Místní knihovna v Ludkovicích – nový notebook pro knihovnici

Místní knihovna v Držkové – nový PC do knihovny

Dotace VISK3:

O dotaci VISK3 si úspěšně požádaly tyto knihovny a zřizovatelské obce:

Městská knihovna Otrokovice – upgrade AKS

Obecní knihovna Provodov – nová výpočetní technika

Knihovna Štítná nad Vlárí – dataprojektor a plátno

Městská knihovna Josefa Čižmáře Vizovice – 2 projekty : Bibliobox a zahájení e-výpůjček

Ostatní dotace, popř. sponzorské příspěvky:

Knihovna – Infocentrum Hostišová – mimořádná dotace ve výši 7 000 Kč od obecního úřadu na kulturní akce knihovny

Místní knihovna v Dolní Lhotě – EON EPP – pomáhej pohybem 25 000 Kč, Malé projekty SKIP „Bude ze mě jednou spisovatel“ 3 000 Kč.

Knihovna Štítná nad Vlárí – dotace Malé projekty SKIP

Obecní knihovna Bratřejov – dotace Malé projekty SKIP

Ostatní změny a zajímavosti:

Obecní knihovna Provodov – nové knihovnice Klára Buchwaldková a Alena Gadžová

Obecní knihovna Vrbětice – nová knihovnice Marie Měřická. V souvislosti s tím vznikly nové webové stránky knihovny a mailový kontakt.

Místní knihovna v Rokytnici – nová knihovnice Dagmar Daňhelová

Obecní knihovna v Březové – nová knihovnice Vladimíra Garguláková ml.

Místní knihovna v Dešné – půjčování e-knih, pro čtenáře k dispozici 2 čtečky

Knihobudky spravují městské knihovny ve Fryštáku, Slavičíně a obecní knihovny např. v Ludkovicích, Pozlovicích, Sazovicích, Lukovečku, Kelníkách, Hostišové, Bratřejově.

Potěšující je, že postupně dochází k obměně webových stránek jednotlivých obecních knihoven. Začátkem roku proběhlo jednání se starostou obce Podkopná Lhota. V této obci je knihovna už několik let mimo provoz, po celou dobu se nepodařilo najít knihovnici a provoz knihovny obnovit. Nebyl zájem ze strany obce a údajně ani neměli požadavky na zprovoznění knihovny obyvatelé obce. Se starostou bylo dohodnuto, že knihovna se zruší i v registru na MK ČR. Z tohoto důvodu byla vypovězena smlouva o regionálních službách ze strany KKFBZ. Doposud nebyla dodána schválená a podepsaná kopie výpovědi smlouvy, proto proběhne další jednání přímo na obecním úřadě.

Přetrvávají také problémy s internetovým připojením v obci Lipová, proto zde není využíván AKS Verbis. Ten zatím nepoužívá ani nová knihovnice v Haluzicích, i když už proběhlo její zaškolení. Řeší se též ve spolupráci s IT oddělením KKFBZ dlouhodobé problémy s internetem a AKS v některých obcích (Sazovice, region Vizovice).

Facebook:

Obecní knihovna Bohuslavice nad Vlárí

Obecní knihovna Bohuslavice u Zlína

Obecní knihovna Březnice

Místní knihovna Dolní Lhota

Místní lidová knihovna Horní Lhota

Místní knihovna Doubravy

Místní knihovna obce Halenkovice

Místní knihovna Haluzice

Místní knihovna v Jestřabí

Místní knihovna v Křekově

Obecní knihovna Lhota

Obecní knihovna Lípa

Místní knihovna v Ostratě

Obecní knihovna Petrůvka

Obecní knihovna Poteč

Obecní knihovna Rudimov

Obecní knihovna v Tichově

Místní knihovna v Tlumačově

Místní knihovna Trnava

Obecní knihovna v Újezdě

Místní knihovna Veselá

Obecní knihovna Vlachovice

Místní knihovna v Zádveřicích

WiFi:

V současné době už mají všechny profesionální knihovny a 57 neprofesionálních knihoven okresu Zlín připojení do WiFi sítě.

2. STATISTIKA

Počet obslužených knihoven: 102

Počet zpracovaných statistických výkazů: 91

10 ročních výkazů základních knihoven s profesionálními pracovníky s 13 pobočkami,
77 ročních výkazů základních knihoven s neprofesionálními pracovníky se 2 pobočkami.

Metodické oddělení zpracovalo 88 statistických výkazů o činnosti knihoven a 3 sumáře KULT (MK) V 12 – 01 za rok 2022.

3. VZDĚLÁVÁNÍ, SEMINÁŘE, PORADY okopírovat z metodiky

Vzdělávání zajišťovala Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně na krajské úrovni a Vzdělávací centrum knihovníků Zlínského kraje.

V dubnu se uskutečnil pravidelný seminář pro starosty a knihovníky okresu Zlín. Tentokrát byl uspořádán ve spolupráci s Městským úřadem ve Vizovicích a Městskou knihovnou Josefa Čižmáře. V Krajské knihovně F. Bartoše proběhly i obě plánované porady profesionálních knihovníků. Od letošního roku je v okrese Zlín další profesionální knihovna v Halenkovicích, knihovnice se porad také účastní. Regionální služby pro tuto knihovnu dále vykonává knihovna v Napajedlech.

SEMINÁŘ:

- 12. dubna 2023 proběhlo tradiční, letos už 17. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín. Přijelo celkem 79 účastníků (z toho 30 starostů nebo zástupců zřizovatele), které pozdravila i radní pro kulturu a školství ZK Ing. Mgr. Zuzana Fišerová, ředitel KKFBZ Ing. Jan Kaňka a starostka města Vizovice Bc. Silvie Dolanská. Na programu byly tyto příspěvky:
- **Jak Prodávat knihovnu** – Michaela Mrázová, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
- **Podpora komunitní role knihoven ve Zlínském kraji** – J. Tomancová, KKFBZ
- **Jak vytvářet obecní zpravodaje** – Marie Macháčová, Sdružení místních samospráv
- **Proměny obecní knihovny v Dolní Lhotě – Cesta za oceněním** – Monika Baruchová
- **Městská knihovna Josefa Čižmáře ve Vizovicích** – Hana Pekárková

PORADY:

Počet obslužených knihoven:	18
Počet akcí:	3
Počet účastníků celkem:	34
z MěK a obecních knihoven	30
z KKFBZ	4

Uskutečnily se dvě porady profesionálních knihoven:

8. března 2023 - na úvod porady představila Ela Šterba Molenda projekt Audiotéka. Dále byly vyhodnoceny výsledky statistiky za rok 2022 v knihovnách okresu Zlín a účastníci byli seznámeni s připravovanými projekty KKFBZ a nabídkou vzdělávacích akcí na rok 2023.

14. června 2023 – proběhlo seznámení s nominovanými obcemi a knihovnami v soutěži Vesnice roku a Knihovna roku ZK. Také se projednávaly možnosti využití mimořádné dotace ZK na komunitní činnost knihoven.

V rámci střediska Luhačovice proběhla porada obecních knihoven, které se zúčastnilo 5 knihovnic.

4. POMOC PŘI REVIZI, AKTUALIZACI DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ KF

V první polovině roku 2023 bylo:

zakoupeno 320 knih pro 9 knihoven z finančních prostředků obcí
zpracováno 3 890 knih pro 67 knihoven
zaktualizováno v 7 obslužených knihovnách 1 173 svazků
zrevidováno 24 276 knihovních jednotek v 8 knihovnách
vyřazeno 3 285 knih v 15 knihovnách

Knihovna	Nákup	Zpracování	Aktualizace	Vyřazování	Revize
Region Brumov celkem	44	127		473	
Návojná		23			
Nedašov	44	104			
Nedašova Lhota				473	

Knihovna	Nákup	Zpracování	Aktualizace	Vyřazování	Revize
Region Fryšták celkem		360	165		7120
Držková		45			
Hvozdná		60			
Kašava		68			
Lukov		43	165		7120
Lukoveček		106			
Ostrata		6			
Vlčková		32			
Region Luhačovice celkem		438		1373	
Biskupice		6		782	
Dolní Lhota		203			
Horní Lhota		3			
Kaňovice		27			
Ludkovice		66			
Petrůvka		103		591	
Podhradí		16			
Pozlovice		14			
Region Napajedla celkem	45	760		0	1873
Halenkovice		381			
Karlovice		9			
Komárov	18	30			
Lhota		144			1873
Oldřichovice		138			
Pohořelice		16			
Spytihněv	18	33			
Žlutava	9	9			
Region Otrokovice celkem		218	125		2054
Hostišová		70		63	2054
Machová					
Mysločovice		36	125		
Sazovice					
Tlumačov		112			
Region Slavičín celkem	141	312	35		
Bohuslavice n./Vl.		77			
Haluzice	45	45			
Lipová	96	96			
Loučka		45			
Rudimov		49	35		

Knihovna	Nákup	Zpracování	Aktualizace	Vyřazování	Revize
Region Slušovice celkem		157	329	687	5107
Březová		36			
Dešná		1			
Hrobice		1			
Neubuz		24			
Želechovice nad Dřevnicí		95	329	687	5107
Region Štítná celkem	56	209	300		2066
Jestřabí					
Kochavec					
Rokytnice	33	33			
Šanov	23	176	300		2066
Region Valašské Klobouky celkem	34	341	219	196	1031
Drnovice		21		3	
Křekov	34	45	120	19	1031
Poteč		55			
Tichov		41			
Újezd		63			
Vlachova Lhota		17	99	35	
Vlachovice		66		139	
Vrbětice		33			
Vysoké Pole		0			
Region Vizovice celkem	0	145		16	3232
Bratřejov					
Jasenná		97			
Lhotsko		13			
Lutonina		20			
Ublo		6			
Zádveřice		9		16	3232
Region Jižní Svahy celkem	0	820		477	1793
Bohuslavice u Zlína		144		86	
Březnice		85		53	
Březůvky		0			
Dobrkovice		0			
Doubravy		62			
Hřivínův Újezd		4			
Kelníky		0			
Lípa		26			
Provodov		0			
Racková		29			
Sehradice		62			

Slopné		0			
Šarovy		6		40	1793
Tečovice		42			
Trnava		32		209	
Velký Ořechov		60			
Veselá		165		89	
Všemina		103			
Celkem svazků	320	3890	1173	3285	24276
Celkem knihoven	9	67	7	15	8

5. TVORBA VÝMĚNNÝCH KNIHOVNÍCH FONDŮ, JEJICH OBĚH A DISTRIBUCE

(akvizice, katalogizace, značení fondu, tvorba výměnných souborů a jejich oběh – rozvoz/svoz – do knihoven okresu Zlín)

- V roce 2023 **bylo zatím nakoupeno celkem 955 knihovních jednotek** (z toho 602 beletrie a 61 naučné literatury pro dospělé; pro děti 85 svazků beletrie a 82 naučné literatury pro děti, 43 audioknih a 82 společenských her). **Celková částka za nákup fondu činí 268 810 Kč** (rabat činil 105 853 Kč, což tvoří téměř 30 %). Průměrná cena za jednu knihovní jednotku se zvýšila na přibližně 281 Kč. Díky mimořádné dotaci Zlínského kraje na komunitní činnost knihoven byla navýšena částka na nákup knih do výměnných fondů o 200 000 Kč, v souvislosti s tím bylo nakoupeno např. více společenských her a Albi knih. Z toho důvodu se lehce snížilo procento rabatu na nákup dokumentů do výměnných fondů, pokud se zaměříme jen na knihy, pohybuje se průměrná sleva stále kolem 32%. Došlo také k vyřazování knih ve skladu výměnných fondů, vyřazovaly se knihy poškozené, zastaralé a především multiplikáty, tyto budou teprve předloženy na vyřazovací komisi.
- **Výměnné soubory na přání** využilo v I. pololetí v roce 2023 celkem 43 knihoven (z toho 6 poboček KKFBZ), celkem bylo vytvořeno 62 VS na přání a do těchto souborů bylo zařazeno 3 615 knihovních jednotek, což je zhruba dvojnásobný počet než za stejné období roku 2022. **Z toho plyne, že výměnné soubory na přání se těší u obecních knihoven stále větší oblibě, některé knihovny využívají možnosti a berou si VS na přání i z různých druhů dokumentů, než knihy (AK, hry, ALBI knihy)**
- Ve spolupráci s profesionálními knihovnami se pracovnice oddělení metodiky zajímaly o umístění knihoven, o stavění knihovního fondu, o zavádění výpočetní techniky do knihoven, o vytváření příjemného komunitního prostředí v prostorách knihoven, podporovaly oblast vzdělávání, vytváření vyčleněných fondů regionální literatury v jednotlivých knihovnách a prováděly kontrolu výkonu regionálních služeb.

Mimořádná dotace ZK na komunitní činnost knihoven:

- Z prostředků této dotace byly zakoupeny sety na Bookstart. Zatím se do projektu zapojilo 14 knihoven, polovina z nich si vyzvedla sety pro obě věkové kategorie. Další knihovny ještě projeví zájem a zapojí se do projektu na podzim, až budou k dispozici nové sety.
- Celkem již bylo vydáno 300 setů pro věkovou kategorii 0 -3 let čtrnácti knihovnám a 210 setů pro věkovou kategorii 3 -6 let sedmi knihovnám.
- V rámci dotace se připravují též tematické kufříky, které budou nabízeny knihovnám v rámci výměnných souborů na přání.

Výměnné soubory umístěné v knihovnách:

	2022 (k 31. 12. 2022)		2022 (k 30. 6. 2022)	
VF pro knihovny okresu Zlín – celkem svazků	49 645		50 600	
Přírůstek VF	1979		955	
Úbytek VF	629		0	
Počet knihovnických jednotek celkem zařazených do VS	13 540 (12 804 bez poboček KKFBZ)		7 491 (6 933 bez poboček KKFBZ)	
Celkový počet vytvořených výměnných souborů (VS)	239		145	
	Počet svazků v souboru	Počet svazků v souboru	Počet svazků v souboru	Celkem svazků
obce VS (jarní) 79x (v roce 2023 už jen 78 VS)	30	2 370	42	3 276
obce VS (podzimní), 79x (v roce 2023 už jen 78 VS)	70	5 530	-	-
pobočky městských knihoven, 10x	90	810	-	-
městské knihovny, 5x	110	550	120	600
VS na přání	67 VS	4 280 sv.	62	3 615

6. CÍRKULACE VÝMĚNNÉHO FONDU

únor	Bylo připraveno a rozvezeno 5 výměnných souborů pro profesionální knihovny Brumov, Slušovice, Štítná, Valašské Klobouky a Vizovice. Výměnný soubor obsahuje 120 knih.
březen, duben	Cirkulace jarních výměnných souborů pro 78 obecních knihoven – jarní cyklus byl obnoven v minulém roce, nyní má proto každý soubor jen 42 svazky.
průběžně	Výměnné soubory na přání: 62 souborů s 3 615 svazky

7. SERVIS VÝPOČETNÍ TECHNIKY

Počet obslužených knihoven: 29

Počet akcí: 10 (19 hodin)

Do této činnosti jsou zahrnuty úpravy katalogů na webu, instalace a údržba knihovnických programů, servis SW, příprava výpočetní techniky a instalace SW a programu pro evidenci a cirkulaci výměnného fondu, aktualizace dat VS, importy VS na přání, opravy a slučování dat, příprava, nastavení, zprovoznění a vyhodnocení revize KF.

8. DOPRAVA – viz krajský sumář

9. STAV ELEKTRONICKÝCH SLUŽEB KNIHOVEN

Ve všech knihovnách okresu Zlín již proběhla retrokonverze.

Všech 76 obecních knihoven mají informace na vlastních webových stránkách nebo jsou součástí webu příslušných obcí. Průběžně probíhá kontrola aktuálnosti údajů na webech knihoven.

Všechny obecní knihovny (76) mají také elektronický katalog. Při opakované kontrole knihovnických webů v našem okrese byla občas zjištěna nefunkčnost některých online katalogů, většinou se jedná o krátkodobé výpadky a problém byl odstraněn. Některým knihovnám však stále funguje katalog jen v době provozu dané knihovny, nadále bude ohledně této skutečnosti jednáno se zřizovateli. Již je hotová nebo se dokončuje obnova webů obecních knihoven některých středisek, jedná se např. o knihovny v regionu Napajedla, Slušovice, Luhačovice, Štítná. Celkově lze říct, že se úroveň informací i vzhledu webových stránek postupně zlepšuje.

V současné době půjčuje přes AKS 54 knihoven, i když připojených je 55 knihoven, ale v Lipové přetrvávají problémy s připojením na internet, a proto nelze AKS využívat.:

Bohuslavice nad Vlárkou, Bohuslavice u Zlína, Březnice, Březová, Dešná, Dolní Lhota, Doubravy, Drnovice, Horní Lhota, Halenkovice, Haluzice, Hostišová, Hrobice, Hřivínův Újezd, Jasenná, Jestřabí, Karlovice, Kochavec, Komárov, Křekov, Lhota, Lhotsko, Loučka, Lukov, Lutonina, Machová, Mysločovice, Neubuz, Oldřichovice, Petrůvka, Pohořelice, Poteč, Pozlovice, Provodov, Rokytnice, Rudimov, Sazovice, Slopné, Spytihněv, Šanov, Šarovy, Tichov, Tlumačov, Újezd, Velký Ořechov, Veselá, Vlachova Lhota, Vlachovice, Vrbětice, Vysoké Pole, Zádveřice, Želechovice nad Dřevnicí a Žlutava. V letošním roce se chystá připojení dalších knihoven do AKS, většinou je to spojeno se žádostí v projektu VISK 3.

AKS využívají už všechny obce v regionu Otrokovice, Slavičín, Slušovice, Štítná, Valašské Klobouky a Napajedla.

ZÁVĚR

Profesionální knihovny okrese Zlín výkon vybraných regionálních knihovnických služeb prováděly pro obsluhované knihovny na základě objednávek uzavřených v lednu s provozovateli profesionálních knihoven. Tato činnost byla čtvrtletně vykazována a byla hrazena z rozpočtu Zlínského kraje na základě novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Nákupem služeb na zajištění regionálních knihovnických služeb bylo v prvním pololetí roku 2023 odpracováno **2 160 hodin** v celkové částce **518 400 Kč**. Výkon služeb v rámci RF probíhá většinou průběžně po celý rok, jen na některých střediscích z důvodu nemoci knihovnic nebo personálních změn bylo prozatím odpracováno méně hodin.

Zpracovala: Bc. Věra Adámková, 21. 7. 2023